



مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد



۲۰۲۶/۰۳/۱۱

داکتر لودویگ آدمک  
ترجمه: رحمت آریا

## د افغانستان بایوگرافیکي قاموس

دوهم ټوک  
(شپارلسمه برخه)

### غلام علي آئين

د غلام حيدر زوی د ۱۹۲۳ز کال د اپریل د میاشتې په ۱۶ نېټې د پروان په ولایت کې زېږېدلی دی. له ۱۹۴۵ تر ۱۹۴۸ز کال پورې ئې د کابل په دارالمعلمینو کې تحصیل وکړ او په ۱۹۵۲ز کال کې ئې خپل لیسانس د کابل پوهنتون د ساینس له پوهنځي څخه په ریاضیاتو او فزیک کې تر لاسه کړ. په ۱۹۵۷ز کال کې ئې خپله ماسټري د کابل له پوهنتون څخه په تعلیمي نصاب او تدریس کې تر لاسه کړه. له ۱۹۶۳ تر ۱۹۶۶ز کال پورې د امریکا د متحده ایالاتو د کولمبیا د پوهنتون د ښوونکو د روزنې پوهنځي ته لار او په تعلیمي او تربیتي سوسیالوژۍ کې د دکتورا کانديد ته تصدیق سو. له ۱۹۵۲ تر ۱۹۵۴ز کال پورې د کابل په دارالمعلمینو کې د ریاضیاتو استاد. له ۱۹۵۴ تر ۱۹۵۶ز کال پورې د کابل، د ښوونکو د روزنې د ډلې لپاره د کولمبیا د پوهنتون د ښوونکو د روزنې د پوهنځي مشر سیال/ جوړه [۱]. له ۱۹۵۸ تر ۱۹۵۹ز کال پورې د کابل د دارالمعلمینو مدیر. له ۱۹۵۹ تر ۱۹۶۳ز کال پورې د کابل پوهنتون د ساینس د پوهنځي د ساینس د روزنې پوهیالی. له ۱۹۶۶ تر ۱۹۶۷ز کال پورې د مقایسوي روزنې او د روزنې د فلسفې پوهیالی. په ۱۹۶۷ز کال کې د کابل پوهنتون د څېړنو د مرکز مشر. په ۱۹۶۷ز کال کې د معارف په وزارت کې د ثانوي تدریساتو د ریاست رئیس. په ۱۹۶۸ز کال کې د کابل پوهنتون رئیس. له ۱۹۶۹ تر ۱۹۷۱ز کال پورې د مشخص وزارت له لرلو پرته وزیر. له ۱۹۷۲ تر ۱۹۷۳ز کال پورې د بدخشان والي. په ۱۹۷۳ز کال کې د کابل والي؛ له ۱۹۷۵ تر ۱۹۷۸ز کال پورې د هرات والي. په ۱۹۷۸ز کال کې د څو اونيو لپاره د کابل د پلچرخي زندان ته واچول سو. د گڼ شمېر مقالاتو او تدریسي کتابونو مؤلف. مورنی ژبه: پارسي. واده ئې کړی او پینځه ماشومان لري. اوس د امریکا په متحده ایالاتو کې ژوندکوي.

### محمد ابراهيم يما زاده

د محمد مهدي زوی په ۱۹۳۱ز کال کې په هرات کې زېږېدلی دی. تر لسم ټولگي پورې ئې په هرات کې زده کړې کړي او بیا ئې ژوند ژواک په سوداگرۍ کې تېر کړی دی. یو مشهور شاعر سو.

<sup>1</sup> -Senior Counterpart

د پاڼو شمېره: له 1 تر 4

ایماق : وگورئ : ایماق

## غلام محي الدين ايوبی

په ۱۹۳۰ز کال کې په کندهار کې زېږېدلی دی. د کابل پوهنتون د ادبیاتو له پوهنځي څخه ئې لیسانس تر لاسه کړی دی. د پروان او غزني په ولایتونو کې د اطلاعاتو او کلتور مدیر. د کابل د کلني محرر. د کندهار د اطلاعاتو او کلتور مدیر. مورنی ژبه ئې پښتو ده.

## عبدالغفار آزاد

د مرکزي کمیټې غړی. د هرات د گوندي کمیټې منشي. په ۱۹۸۳ز کال کې د هرات والي.

## میر محمد علي آزاد

د قاضي میر محمد حسن زوی چې اکا ئې میر عبدالقاسم د امیر عبدالرحمن خان او امیر حبیب الله د دربار منشي وو، په ۱۸۷۹ز کال کې د کابل په بالاحصار کې زېږېدلی دی. له خپل اکا څخه ئې زده کړې تر لاسه کړي دي. په ۱۹۲۰ز کال کې په تهران کې شارژدافیر. د باندنیو چارو په وزارت کې د اسلامي هېوادونو د چارو مسؤل. د ۱۹۳۰ز لسيزې په اوږدو کې د فارس په سیستان کې قنصل. د نادر شاه پرمهال د ولسي جرگې غړی. شاعر او دده د اشعارو د یوې ټولگې په گډون د گڼ شمېر کتابونو مؤلف. په ۱۹۴۳ز کال کې وفات سوی دی.

## ډاکټر غلام فاروق اعظم

د اختر محمد زوی په ۱۹۴۵ز کال کې په کندهار کې زېږېدلی دی. په جومات او یوې مدرسې کې ئې تر هغو زده کړو وکړه چې په ۱۹۵۵ز کال کې د محمد داؤد له پلوه فسخه سوه. ورپسې د کندهار د میرویس نیکه لیسې ته او بیا د کابل پوهنتون د اقتصاد پوهنځي ته لاړ او په ۱۹۶۸ز کال کې ورڅخه فارغ سو. د هلمند د درې د پرمختیایي پروژې رسمي مأمور. په ۱۹۷۱ز کال کې د HVA د پلان جوړولو د ریاست د احصائې مدیر. له ۱۹۷۲ تر ۱۹۷۵ز کال پورې ئې د بیروت په امریکایي پوهنتون کې د کرنې اقتصاد ولوست؛ او په ۱۹۷۵ز کال کې ئې د لندن SOAS کې اقتصاد او جغرافیه ولوستله. په ۱۹۷۵ز کال کې بېرته افغانستان ته راستون سو. په ۱۹۷۵ز کال کې د کرنې د پراختیا د HVA مرستیال رئیس. په ۱۹۷۷ز کال کې د پلان جوړولو او احصائې HVA عمومي رئیس. په ۱۹۷۸ز کال کې د نیمروز د اوبو لگولو د پروژې رئیس. د اوبو او د برېښنا د وزارت تخنیکي سلاکار خو له دې وروسته ډېر ژر له ۱۹۷۸ تر ۱۹۸۰ز کال پورې د دهمزنگ او پلچرخي زندانونو کې زنداني سو. کله چې آزاد سو پاکستان ته لاړ او دلته د سید احمد گیلاني مرستیال سو. پر افغانستان باندې د شوروي یرغل په هکله د یوه کتاب مؤلف.

## عبدالصمد ازهر

د لغمان بومي اوسېدونکی. په مصر کې روزل سوی د پولیسو افسر. په ۱۹۷۳ز کال کې د میوندوال په چارو کې د ولسمشر داؤد د تحقیقاتي ډلې غړی. په ۱۹۷۴ز کال کې د هرات د پولیسو مشر. په ۱۹۷۹ز کال کې ونيول سو او د ۱۹۸۰ز کال تر جنورې پورې په زندان کې وساتل سو. د ۱۹۸۰ز کال د جنورې په میاشت کې د «څارندوی»<sup>[۲]</sup> بولندوی.

<sup>2</sup> -Tsarandoy

د پاڼو شمېره: له 2 تر 4

د امنيتي ځواکونو مشر. د مرکزي کميټې علی البدل غړی او د انقلابي شوری غړی. د سويلي زون مسؤل او د کندهار والي. په ۱۹۸۲ز کال کې د کيوبا سفير. د ۱۹۸۶ز کال په دسمبر کې د هندوستان سفير.

## سيد جان اظهر

په مزار شريف کې زېږېدلی دی. د امريکا له متحده ايالاتو او د بيروت له امريکايي پوهنتون څخه ئې ماسټري د ښوونې او روزنې په ډگر کې اخيستي ده. ښوونکی او ليکوال. د کابل پوهنتون استاد.

## شريف آژير

په ۱۹۲۴ز کال کې زېږېدلی دی. د نجات په ښوونځي کې ئې زده کړې کړي دي. له ۱۹۴۸ تر ۱۹۵۴ز کال پورې د مطبوعاتو د رياست مأمور. د ژوندون د مجلې سر محرر. د باندنيو چارو په وزارت کې د ويزي د مديريت رسمي مأمور. په ۱۹۵۹ز کال کې په بن کې د افغان سفارت لومړی سکرتر. د پروتوکول د عمومي مدير مرستيال. له ۱۹۶۰ تر ۱۹۶۳ز کال پورې د تهران شارژدافير. له ۱۹۶۵ تر ۱۹۶۶ز کال پورې په توکيو کې شارژدافير. له ۱۹۶۷ تر ۱۹۷۰ز کال پورې د جرمني په ټن کې مختار قنسل. له ۱۹۷۱ تر ۱۹۷۲ز کال پورې د باندنيو چارو په وزارت کې د کلتوري چارو د ديبارتمنت مشر. له ۱۹۷۷ تر ۱۹۷۸ز کال پورې د هندوستان په بمبئي کې جنرال قنسل. له مېرمن سارا سره ئې واده کړی دی او د عابدي او رودابي په نومونو دوه لوني او د عثمان په نوم يو زوی لري.

## ډاکټر محمد ابراهيم عظيم

د ۱۹۸۰ ز کال له جنورۍ څخه تر ۱۹۸۲ز کال پورې د عامې روغتيا وزير. د ياسين ورور، چې شرحه ئې لاندې راځي. دی د بيرک کارمل په کابينې کې وو خو د گوند غړی نه وو.

## ډاکټر محمد ياسين عظيم

د محمد عظيم زوی په ۱۹۲۷ز کال کې په کابل کې زېږېدلی دی. له ۱۹۳۵ تر ۱۹۴۵ز کال پورې ئې د لومړني او منځني ښوونځي زده کړې د حبيبيې په ليسي کې بشپړې کړي دي. له ۱۹۴۵ تر ۱۹۵۰ز کال پورې د کابل پوهنتون ته لار او خپل ليسانس ئې په زولوژي او کيميا کې تر لاسه کړ. له ۱۹۵۳ تر ۱۹۵۴ز کال پورې د امريکا د متحده ايالاتو د مونتانا د ايالات د مونتانا دولتي پوهنتون ته لار او خپله ماسټري ئې په فيزيولوژي او زولوژي کې تر لاسه کړه. له ۱۹۵۸ تر ۱۹۶۱ز کال پورې د وايومينگ پوهنتون ته لار او خپله دکتورا ئې په فيزيولوژي او زولوژي کې تر لاسه کړه. په ۱۹۵۰ز کال کې د کابل پوهنتون د ساينس د پوهنځي پوهيالی. په ۱۹۵۴ز کال کې پوهنيار. په ۱۹۵۶ز کال کې د ساينس، کرنې او د انجنيري د پوهنځيو مرستيال رئيس. په ۱۹۶۱ز کال کې پوهاند. په ۱۹۶۲ز کال کې د کرنې او د انجنيري د پوهنځيو سرپرست رئيس. په ۱۹۶۲ز کال کې پوهاند. د ۱۹۶۴ز کال د مارچ په مياشت کې د کابل پوهنتون د ښوونې او روزنې د انستيتيوت مرستيال رئيس. د ۱۹۶۵ز کال د نوامبر په مياشت کې د همدې انستيتيوت رئيس. د ۱۹۶۸ز کال د اکتوبر په مياشت کې د کابل پوهنتون مرستيال رئيس. د ۱۹۷۱ز کال د مارچ په مياشت کې د معارف د وزارت لومړی مرستيال وزير. د ۱۹۷۱ز کال د اپريل په مياشت کې د کابل پوهنتون سرپرست رئيس. د ۱۹۷۲ز کال د جنورۍ په مياشت کې د معارف وزير. د امريکا په متحده ايالاتو، سیرلانکا او لبنان کې ئې په گڼ شمېر روزنيزو پروگرامونو، سيمينارونو او کنفرانسونو کې گډون کړی دی. د ۱۹۷۲ز کال په لړ کې په پاریس کې د يونسکو

د پاڼو شمېره: له 3 تر 4

عمومي غونډې ته د افغانستان د پلاوي مشر. د ۱۹۷۱ زکال د جولای د میاشتي له ۱۷ څخه نیولې د ۱۹۷۷ز کال د مې د میاشتي تر ۲۱ نېټې کې په خپل کور کې بندي وو. د ۱۹۷۷ز کال د مې د میاشتي له ۲۱ نېټې وروسته د چین په ولسي جمهوریت کې د افغانستان سفیر. اوس د امریکا په متحده ایالاتو کې استوګنه لري.

## نور بیا

### عبدالسلام عظیمي

د داؤد د جمهوریت پر مهال د کابل پوهنتون...

[قدرمنو لوستونکو! د بناعلی رحمت آریا د آرشیف: لینک](#)

---

د پاڼو شمېره: له 4 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ [maqalat@afghan-german.de](mailto:maqalat@afghan-german.de) یادونه: دلیکني د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ